Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2176

Vragen van de leden **Kuiken** en **Ypma** (beiden PvdA) aan de Staatssecretarissen van Veiligheid en Justitie en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het rapport «Wachten op je toekomst» over asielkinderen in de noodopvang* (ingezonden 26 februari 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **Dijkhoff** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 6 april 2016), mede namens de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Zie ook Aanhangsel Handelingen II 2015/16, nr. 2065.

Vraag 1
Kent u het bericht over het rapport van de Kinderombudsman waarin hij stelt dat asielkinderen in de noodopvang een verloren generatie zijn?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Deelt u de mening dat het onacceptabel is dat de leefomstandigheden van deze kinderen zodanig ondermaats zijn dat een normaal gezinsleven, involge artikel 8 Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele Vrijheden, niet mogelijk is?

Antwoord 2
Als de leefomstandigheden in de noodopvang dusdanig ondermaats zouden zijn zoals de vraag veronderstelt, dan zou ik dat onacceptabel vinden. Maar dit is niet het geval. De voorzieningen in de noodopvanglocaties zijn wellicht niet op alle fronten vergelijkbaar met die in reguliere AZC's maar bieden wel een verantwoorde opvangsituatie. Zeker in een tijd waarin de druk op de opvang heel hoog is. Daarbij merk ik op dat het COA, samen met vele vrijwilligers en lokaal betrokken partijen, afgelopen periode hard heeft gewerkt aan verdere verbeteringen op de noodopvanglocaties, zoals het aanbieden van dagbesteding en sport- en spelactiviteiten.

[1] http://www.volkskrant.nl/binnenland/kinderombudsman-asielkinderen-in-opvang-zijn-verloren-generatie~a4251288/

ah-tk-20152016-2176
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2016

Vraag 3
Wordt er alles aan gedaan om te voorkomen dat asielkinderen binnen enkele maanden zeven tot acht keer moeten verhuizen? Zo ja, op wat voor manier en hoe wordt dit in de toekomst beter vormgegeven?

Antwoord 3
Ik vind dat het aantal verhuisbewegingen van gezinnen met kinderen en alleenstaande kinderen zo beperkt mogelijk zou moeten zijn. Gelet op de voortdurende hoge instroom en de druk op de opvangcapaciteit, zijn verplaatsingen echter niet te voorkomen.

Vraag 4
Hoe kan het dat kinderen waarbij angst, suïcidale gevoelens, gedragsproblemen en andere emotionele klachten wordt vastgesteld veelal niet wordt doorverwezen naar professionele hulp? Hoe ziet het protocol er momenteel uit en bent u bereid dit te evalueren, nu blijkt dat niet de zorg geboden wordt die nodig is?

Antwoord 4
Ik vind het van belang dat de medische zorg voor alle asielzoekers, zowel volwassenen als minderjarigen, laagdrempelig en toegankelijk is. Om de toegang tot de medische zorg ook op alle noodopvanglocaties te borgen is hier, net zoals op de AZC's, een Gezondheidscentrum Asielzoekers (GCA). Op het GCA is huisartsenzorg en in veel gevallen ook geestelijke gezondheidszorg aanwezig. Als geestelijke gezondheidszorg niet aanwezig is op de locatie kan, indien noodzakelijk, doorgeleiding plaatsvinden.
De verantwoordelijkheid voor de inhoud van de medische zorg en de doorverwijzing naar een specialist ligt bij de eerstelijns zorgverlener. Ik ga er vanuit dat de medische dienstverlener handelt binnen die verantwoordelijkheid en binnen de bestaande protocollen. De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) ziet daar op toe. De IGZ heeft recentelijk onderzoek gedaan naar de medische zorg voor vreemdelingen. Het rapport hierover komt binnenkort uit. Mochten uit het onderzoek verbetermaatregelen naar voren komen dan zullen deze door de IGZ aan de medische dienstverleners worden opgelegd. De IGZ ziet toe op de naleving daarvan. Het rapport van de IGZ en mijn reactie daarop zal ik aan uw Kamer aanbieden.

Vraag 5
Hoe kan worden voorkomen dat alleenreizende minderjarige asielzoekers, die tijdens hun procedure in Nederland meerderjarig worden, meteen op zichzelf aangewezen zijn met alle risico's van dien?

Antwoord 5
Ik herken dit beeld niet en constateer dat het ook niet wordt onderbouwd door de Kinderombudsman in zijn rapport. Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's) die een verblijfsstatus hebben ontvangen en 18 jaar worden, dienen door gemeenten gehuisvest te worden. Amv's die (nog) geen verblijfsstatus hebben en 18 jaar worden stromen vanuit de amv-opvangvoorziening door naar een reguliere opvangvoorziening.

Vraag 6
Hoe is het mogelijk dat er bij de verplichte verhuizingen nauwelijks informatieoverdracht plaatsvindt tussen scholen?

Antwoord 6
Scholen dragen zoveel mogelijk informatie over in geval van verhuizingen van leerlingen. Vaak is het bij scholen pas laat bekend dat een leerling gaat verhuizen. Soms weten zij dit pas als de leerling niet meer in de klas verschijnt. Het is dan niet altijd mogelijk te achterhalen naar welke school de leerling is gegaan. Om deze reden moedigt het Ministerie van OCW scholen aan om ervoor te zorgen dat het onderwijsnummer, het nummer waarmee de leerling wordt geregistreerd in het Basisregister Onderwijs (BRON), in bezit is van de leerling. Wanneer een leerling naar een volgende school gaat, neemt de leerling het nummer mee en wordt het gebruikt bij de inschrijving op deze

school. Op deze manier is in het BRON terug te vinden waar de leerling is ingeschreven en kan de informatie worden overgedragen aan de volgende school.
Daarnaast ontwikkelen de Landelijke Onderwijs Werkgroep voor Asielzoekers en Nieuwkomers (LOWAN) en het Kennisinstituut voor Taalontwikkeling (ITTA) op dit moment leerlijnen voor een betere doorstroom van nieuwkomers in het voortgezet onderwijs. Hierbij zal ook een overdrachtsdocument worden ontwikkeld, om de overdracht tussen scholen te bevorderen.

Vraag 7
Wat is de huidige stand van zaken met betrekking tot de koppeling van registratiegegevens van asielkinderen en de registratiegegevens van kinderen in het onderwijs? Van hoeveel kinderen in de leerplichtige leeftijd is inmiddels bekend of zij al dan niet naar school gaan? Op welke manier wordt ervoor gezorgd dat asielkinderen, waarvan inmiddels duidelijk is dat zij niet naar school gaan, dat zo snel mogelijk wél doen?

Antwoord 7
De Staatssecretaris van OCW zal conform toezegging aan uw Kamer hier binnenkort meer inzicht in geven.

Vraag 8
Op welke manier worden scholen en schoolbesturen op dit moment ondersteund om het onderwijs aan asielkinderen te organiseren en uit te voeren? Welke aanvullende ondersteuning kan scholen geboden worden vanaf het schooljaar 2016–2017 dit onderwijs voor 100% van de asielkinderen in de leerplichtige leeftijd te garanderen? Bent u bereid de voortgangsrapportage asielzoekersonderwijs uiterlijk op 1 april 2016 aan de Kamer toe te sturen zodat zij dit nog voor het nieuwe schooljaar kan bespreken?

Antwoord 8
Om scholen te ondersteunen in het onderwijs aan nieuwkomers, worden door het Ministerie van OC&W sinds 1 februari negen ervaren accountmanagers ingezet. De accountmanagers informeren samen met LOWAN en de sectororganisaties scholen en gemeenten over maatwerkfinanciering, geven voorlichting en verspreiden kennis. Daarnaast hebben onderwijswethouders van de G37 onlangs een informatiedocument over asielzoekersonderwijs ontvangen. Dit document door middel van nieuwsbrieven en websites nu breed verspreid. Tot slot heeft de PO-Raad, de sectororganisatie voor het primair onderwijs, een helpdesk ingericht. Samen met de sectororganisaties, het LOWAN en de VNG beziet de Staatssecretaris van OC&W of deze maatregelen afdoende zijn of dat aanvullende activiteiten noodzakelijk zijn.

Vraag 9
Wat is de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de moties Ypma c.s?[2] Acht u het mogelijk en wenselijk het aantal peilmomenten in het basisonderwijs te verhogen van drie naar vier en de financiering te verstrekken vanaf één kind? Zo ja, waarom wel, zo nee waarom niet? Kunt u hierover voor 1 april 2016 duidelijkheid geven?

Antwoord 9
De Staatssecretaris van OCW informeert u hier binnenkort nader over.

[2] Kamerstukken 34 334, nr. 6 en 34 334, nr. 7